

Forslag til forespørgselsdebat om spiritussalget udskilles fra butikker og etableres til særskilte spiritussalgssteder

(Charlotte Pike, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed)

Alkohol er et vigtigt emne at diskutere. Alkohol har stor indflydelse på den enkelte menneskes trivsel, sundhed og sygelighed. Et stort alkoholforbrug har ikke kun konsekvenser for vores fysiske og mentale helbred, men har også for vores omgivelser. Alkohol er årsag til en meget stor del af de problemer, som børn, unge og familier har. Vi er forpligtet til at finde de bedste løsninger, der kan være med til at nedbringe alkoholforbruget, udsætte de unges alkoholdebut og som understøtter en sund alkoholkultur.

Vi har set en positiv nedgang i indførelsen af alkohol gennem en rigtig lang årrække. Desværre ser vi nu en stigning i indførelsen af alkohol, hvilket faldt sammen med lempelsen af alkoholloven. I 2020 var der en stigning på 10,6 procent set i forhold til 2019. Det svarer til 36.000 ekstra liter alkohol. Der er mange der aldrig rører alkohol, men desværre er der rigtig mange med et muligt alkoholproblem. Blandt de 15-34-årige, som deltog i befolkningsundersøgelsen i 2018 havde 49 % et muligt alkoholproblem og 37 % af de yngste årgange, er vokset op med alkoholproblemer i barndomshjemmet.

Alkoholproblemer i barndomshjemmet er en markant risikofaktor for, at børn udsættes for vold eller er vidner til vold i opvæksten, viser rapporten ”Mental sundhed og helbred blandt 15-34-årige i Grønland”. Risikoen for at være vokset op med vold er 26 gange højere for unge, der ofte oplevede problemer med alkohol i deres barndomshjem, sammenlignet med dem, der ikke havde oplevet det samme. Tre gange så mange havde været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Der er derfor et stort forebyggende potentiale i at beskytte børn mod vold og overgreb ved at hjælpe de børnefamilier, hvor et skadeligt forbrug af alkohol forekommer.

Vi ved fra Børnetalsmandens rejserapporter at der er mange børn, som ikke har det godt. Børnene kom med stærke budskaber om, at de ønsker, at de voksne ikke skal drikke alkohol og at de ønsker omsorg og trykthed i hjemmet.

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) har lavet en række anbefalinger om effektive tiltag, der virker forebyggende. F.eks. at regulere på tilgængeligheden, synligheden og markedsføringen af alkohol, fordi det har en forebyggende effekt. Netop med særskilte alkoholbutikker vil vi kunne arbejde med sådanne tiltag, og understøtte de eksisterende forebyggende tiltag vi har i landet for at nedbringe alkoholforbruget til gavn for vores børn og unge. Såfremt der i fremtiden besluttes at lave særskilte alkoholbutikker, så skal vi være opmærksomme på at det vil få betydelige konsekvenser af både økonomisk og praktisk art for de forretningsdrivende.

Vi så under Corona-epidemien eksempler på hvordan en nedlukning for salg og udskænkning havde en positiv indflydelse på skolebørnene, hvor skolelærere kunne mærke en større tryk-
hed og koncentration hos børnene. Meldingen fra politiet var også positiv med langt færre
anmeldelser af husspektakler, vold og selvmordstrusler. Da alkoholforbuddet blev ophævet
meldte politiet igen travlhed med mange alkoholrelaterede hændelser, så som husspektakler,
husspektakler med børn, selvmordsforsøg, gadeuorden og flere berusere, der ikke kunne tage
vare på sig selv. Naalakkersuisut byder derfor denne forespørgselsdebat velkommen.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til en spændende og konstruktiv debat i salen.